

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias
Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam,
Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agr., 1684**

Quæstio 82. An excommunicatis detur adversus excommunicantem ob
excommunicationem injustam actio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61908)

QUÆSTIO OCTUAGESIMA SECUNDA.

An excommunicatis detur adversus excommunicantem ob excommunicationem injustam actio?

SUMMARIUM.

1. Excommunicans injustè se potius quam alium illaqueat.
2. Excommunicans injustè, tenetur actione injuriarum.
3. Excommunicans injustè, tenetur ad dam-
- na & interesse.
4. Excommunicantem injustè error non excusat.
5. Excommunicatus injustè agere potest injuriarum, etiamsi non appellaverit.

Affinis est hæc quæstio duabus aliis antecedentibus, scilicet quæstioni 22. & 73.

In qua prænotandum, conservatorem injustè quempiam excommunicantem, se potius quam eum quem intendit ligare atque dehonoreare *cap. si habes cum 4. cap. seqq. 24. quæst. 3.* tunc enim contingit, quod Dominus Hieronymus, scribit *cap. si quis non recto 24. quæst. 3.* ut is qui non recto judicio foras mittitur intus sit, & ille foris, qui intus videtur retineri, ac ut dum indiscretè excommunicationis censura decernitur, excommunicans sacrilegium incurrat, *cap. non in perpetuum 24. quæst. 3.* ac ab ingressu Ecclesiæ à qua alium arcere volebat, ipsemet arceatur, *Innoc. cap. sacro num. 2. de sent. excom.*

2. Prima itaque actio qua injustè excommunicans tenetur, est injuriarum, *glo. cap. non in perpetuum 24. quæst. 3.* & alii quos citavi, *lib. 4. quæst. 101. de jurid. ord. in exempt. Navar. cap. cum contingat rem 2. num. 23. de rescriptis. Innoc. d. cap. sacro num. 6. & 7.* Ratio est, quia qui aliquem excommunicat injustè, vocat eum implicate inhonestum & personam turpem, *Soe. conf. 45. Anton. cap. constitutus de purg. Canon. Lanclois. de attent. par. 2. cap. 12. ampl. 15. num. 49. & 48.* signanter autem, si aliunde animositas & dolus possit deprehendi, *l. nec magistratibus ff. de injuriis quem satis colligi. ex juris ordine non servato late ostendit Joannes Gausfredus cap. sacro num. 33. de sent. excom. cujus proinde præsumptionem judex debet à se avertere, l. si non concili C. de injuriis.*

Secunda ad damni totius præstationem, quod injustè excommunicatus percellus, *cap. sacro de sent. excom. ubi Innoc.* Nam uti Pontifex rescriptis, *d. cap. sacro cum adveclis* excommunicationem de injusta excommunicatione constitit, *excom-*

excommunicator condemnatur ab interesse excommunicato, alias nihilominus si culpe qualitas postulaverit, superioris arbitrio puniendus, cum non sit levis culpa tantam poenam infligere in soliti, text. d. cap. sacro.

Quod adeo verum est, ut talem excommunicatorem qui tam graviter sine colore erravit, probabilis error excusare non possit, arg. l. lata culpa ff. de verb. sig. cap. igno-
rantia de reg. juris in 6. Navar. d. cap. cum contingat. Rem. 2. num. 44.

Dixi sine colore, error enim qui in prudentissimum cadere potest, posset eum excusare, glo. d. cap. sacro verb. probabilis error de sent. excomm. Sed quid si injuste excommunicatus non appellavit, sed excommunicationi acquievit.

Respondetur, dari nihilominus ei actionem, *Gaufredus d. cap. sacro nu. 17. ubi etiam hinc.* Id quod ego prolixius in quaestionibus de viginti duum virali foro ostendi.

QUESTIO LXXXIII.

Romipetae si in jus coram ordinario vocentur, qualiter poterunt sibi consulere.

SUMMARIUM.

1. Romipetae sunt exempti.
2. Exceptio dilatoria oriens post litem contestatam, opponi potest.
3. Exceptio dilatoria si renuncietur, potest appellari.
4. Executor de nullitate aut iniquitate sententiae cognoscit.
5. Romipeta excommunicari non potest.
6. Romipetarum infinitus numerus.

Eugenius quartus Pontifex Romipetas exempti ab omnimoda jurisdictione, ita ut neque personaliter, neque realiter in jus vocari possint coram qualicumque iudice, neque etiam qualicumque sententia pulsari, dum Romam veniunt causarum aut negotiorum suorum gratia, pro ut nec quamdiu Romae earundem suarum causarum & negotiorum gratia moram trahunt ac inde recedunt, uti plenius videre est ex eisdem *Eugenii extra vagante. incip. divina de privilegiis in extravagantiis communibus.*

Itaque si contingat quempiam Romipetam in jus vocari coram suo ordinario, aut coram eodem habere litem pendentem, quaeritur quibus remediis sibi possit consulere.

Respon-